

○ (ماذا يقصد ابراهيم (عليه السلام) بقوله: لا أحب الأفلين) ..

منظور ابراهيم (عليه السلام) از «لا أحب الأفلين» (فرو شوندگان را دوست ندارم) چیست؟

قال العبد الصالح (عليه السلام) وهو يتحدث عن أعمامهم الحسد - داء إبليس لعنه الله القديم - حتى أمسوا لا يعقلون: (وجدت أحدهم مثلاً يقول: إذا كانت الشمس محمداً (1)، فكيف يقول إبراهيم: إنه لا يحب الأفلين، أي لا يحب محمداً (صلى الله عليه وآله وسلم)؟

عبد صالح (عليه السلام) درباره‌ی کسانی که حسد (مرض قدیمی ابلیس لعنت الله) آنها را کور کرده است، سخن می‌گفت؛ کسانی که درک و عقل خود را از دست داده‌اند. وی (عليه السلام) فرمود: «مثلاً یکی از آنها را دیدم که می‌گفت: اگر خورشید محمد است^۲، پس چرا ابراهیم (عليه السلام) می‌گوید فروشوندگان را دوست ندارد؟! یعنی آیا وی محمد (صلى الله عليه وآله وسلم) را دوست ندارد؟!»

وهذا أقبح ما سمعت، فهو يفسر الشمس بأنها هذه الشمس، فالسؤال نفسه لو وجهه إلى نفسه ومن خلال تفسيره هو كيف يقول إبراهيم (عليه السلام) إنه لا يحب الشمس، وما ذنبها، وما فيها من سوء لكي لا يحبها إبراهيم (عليه السلام)؟ لو وجه السؤال لنفسه لأجاب نفسه أنه لا يحب اعتبارها رباً مطلقاً وإلهاً مطلقاً، لأنه (عليه السلام) قبل أن يتكلم بلا أحب قال: (هذا ربي)، فالذي لا يحبه إبراهيم (عليه السلام) ليس هذا المشار إليه، بل الاعتبار الذي اعتبره أي كونه رباً مطلقاً.

این زشت‌ترین چیزی است که تا کنون شنیده‌ام. این فرد خورشید را به همین خورشید ظاهری

1. تفسیر الشمس بر رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) ورد في روايات أهل البيت عليهم السلام كثيراً، منها: عن أبي بصير، عن أبي عبد الله ع، قال: سألته عن قول الله: (والشمس وضحاها) قال: الشمس رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) أوضح الله به للناس دينهم .. بحار الأنوار: ج 24 ص 70. وعن ابن عباس، قال: قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): (مثلي فيكم مثل الشمس ومثل علي مثل القمر، فإذا غابت الشمس فاهتدوا بالقمر) بحار الأنوار: ج 24 ص 76.

۲ از جمله‌ی این روایت: ابوبصیر. تفسیر شده است ورشید به پیامبر خدا (صلى الله عليه وآله وسلم)، ر بسیاری از روایات اهل بیت ع - «درباره‌ی این سخن خدا می‌گوید از ابو عبدالله امام جعفر صادق ع سوگند به آفتاب و روشنی آن: حضرت فرمود. سؤال کردم «خورشید، رسول خدا (صلى الله عليه وآله وسلم) است که خدا به وسیله‌ی آن، برای مردم دین‌شان را روشن ساخت بحار الانوار: جلد 24) «....» فرمود رسول خدا (صلى الله عليه وآله وسلم) از ابن عباس روایت شده که. (صفحه 70 مثل من در بین شما مثل خورشید است و مثل علی مثل ماه است، پس هرگاه خورشید پنهان شد، با ماه هدایت جویید. بحار الانوار: جلد 24 صفحه 76) »

تفسیر می‌کند. اگر همین سؤال را از خودش بپرسند و بگویند با توجه به این تفسیری که شما ارائه می‌کنی، چگونه ابراهیم می‌گوید خورشید را دوست ندارد؟ گناه خورشید چیست و خورشید چه بدی دارد که ابراهیم (علیه السلام) از آن بیزار است؟ اگر او این سؤال را از خودش می‌پرسید، به خود چنین پاسخ می‌داد که او (حضرت ابراهیم (علیه السلام)) خورشید را به اعتبار این که ربّ مطلق و اله مطلق باشد، دوست ندارد. در واقع ابراهیم (علیه السلام) قبل از این که بگوید «دوست ندارم»، می‌گوید: «هذا ربّي» (این پروردگار من است)؛ بنابراین چیزی که ابراهیم (علیه السلام) دوست ندارد آنچه به آن اشاره شده نیست بلکه منظور (خورشیدی است که) رب مطلق در نظر گرفته شده است.

ولكن هم أعماهم الحسد حتى أمسوا لا يكادون يعقلون، فيشكلون بأمر جوابها بين لو ردوها على أنفسهم).

ولی حسد آنها را کور کرده است تا حدی که دیگر تعقل نمی‌کنند و به مواردی اشکال می‌گیرند که اگر همان را از خودشان بپرسند، پاسخ روشن خواهد بود».

* * *

. تفسیر الشمس بر رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) ورد في روايات أهل البيت عليهم السلام كثيراً، منها: عن أبي بصير، عن أبي عبد الله ع، قال: سألته عن قول الله: (والشمس وضحاها) قال: الشمس رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) أوضح الله به للناس دينهم ..) بحار الأنوار: ج 24 ص 70.
وعن ابن عباس، قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): (مثلي فيكم مثل الشمس ومثل علي مثل القمر، فإذا غابت الشمس فاهتدوا بالقمر) بحار الأنوار: ج 24 ص 76.

- در بسیاری از روایات اهل بیت ع، ورشید به پیامبر خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) تفسیر شده است. از جمله این روایت: ابوبصیر می‌گوید از ابو عبدالله امام جعفر صادق ع درباره‌ی این سخن خدا «(سوگند به آفتاب و روشنی آن)» سؤال کردم. حضرت فرمود: «خورشید، رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) است که خدا به وسیله‌ی آن، برای مردم دین‌شان را روشن ساخت ...» (بحار الانوار: جلد 24 صفحه 70).
از ابن عباس روایت شده که رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «مَثَلُ مَنْ فِي بَيْنِ شَمْسٍ وَ قَمَرٍ خَوْشِدٌ وَ مَثَلُ عَلِيٍّ مَثَلُ الْقَمَرِ» (مَثَلُ مَنْ فِي بَيْنِ شَمْسٍ وَ قَمَرٍ خَوْشِدٌ وَ مَثَلُ عَلِيٍّ مَثَلُ الْقَمَرِ) (بحار الانوار: جلد 24 صفحه 76).